

Nr 167.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående överföring av en fastighet från statens järnvägars familjepensionsfond till statens allmänna fastighetsfond; given Stockholms slott den 6 mars 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, EWERLÖF.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför efter gemensam beredning med chefen för kommunikationsdepartementet:

I skrivelse den 11 juni 1941 har *järnvägsstyrelsen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förordna, att den i statens järnvägars familjepensionsfond ingående fastigheten nr 1 i kvarteret Arken i Östersunds stad skall från och med den 1 april 1941 eller den senare dag, Kungl. Maj:t kan finna lämplig,

överföras till statens allmänna fastighetsfond, byggnadsstyrelsens delfond, mot en ersättning till pensionsfonden av 160,000 kronor.

Till stöd för framställningen har styrelsen åberopat en skriftväxling med byggnadsstyrelsen, varav framgår bland annat följande.

Fastigheten, som övertagits från statens järnvägars änke- och pupillkassa, erfordras icke för något statens järnvägars ändamål, varför järnvägsstyrelsen funnit önskvärt, att fastigheten försäljes, om antagbart anbud kunde erhållas.

Anbud å fastigheten har inkommit från en byggmästare i Östersund, som erbjudit sig köpa densamma till taxeringsvärdet, eller 160,000 kronor.

Byggnadsstyrelsen har, efter att ha inhämtat yttrande från länsstyrelsen i Jämtlands län, i skrivelse den 26 maj 1941 meddelat järnvägsstyrelsen, att fastigheten torde kunna tagas i anspråk för fyllande av sådana statliga lokalbehov, som tillgodoses genom byggnadsstyrelsens försorg. Fastigheten borde för den skull enligt byggnadsstyrelsens mening icke avhändas statsverket utan överföras till allmänna fastighetsfonden, byggnadsstyrelsens delfond. Styrelsen hade icke någon erinran mot att den ersättning, som skulle gottskrivas statens järnvägar, bestämdes till fastighetens taxeringsvärde, eller 160,000 kronor.

*Departements-
chefen.*

Ifrågavarande fastighet ingår bland de å statens järnvägars familjepensionsfond bokförda fastigheter, beträffande vilka Kungl. Maj:t den 12 maj 1939 uppdragit åt järnvägsstyrelsen att, sedan antagbara köpeanbud erhållits, inkomma till Kungl. Maj:t med förslag till försäljning. Då fastigheten emellertid efter vad byggnadsstyrelsen anfört lämpligen kan tagas i anspråk för tillgodoseende av statliga lokalbehov, bör den icke försäljas utan såsom myndigheterna föreslagit överföras till allmänna fastighetsfonden, byggnadsstyrelsens delfond.

Denna överflyttning kan finansiellt utformas på olika sätt. Antingen får särskilt anslag anvisas å riksstaten till investering i fastighetsfonden, varigenom tillgången frigöres från familjepensionsfonden utan rubbning av densnas kapitalbehållning. Eller också får överföringen ske vid sidan av budgeten, vilket betyder en motsvarande minskning av pensionsfondens tillgångar. Myndigheterna torde närmast ha tänkt sig det förstnämnda förfarandet. I anslutning till vad tidigare förekommit i likartade fall vill jag dock förorda överflyttning enligt den senare linjen.

I anledning av fråga om överföring av bland annat en fastighet å allmänna familjepensionsfonden till fastighetsfonden förklarade 1939 års lagtima riksdag sig icke ha något att erinra mot att vissa å statliga pensionsfonder bokförda fastigheter överfördes vid sidan av budgeten till allmänna fastighetsfonden (skriv. nr 44). Nu förevarande fall skiljer sig från de av riksdagen behandlade i avseende å karaktären av den pensionsfond, varifrån överföringen skulle ske. Statens järnvägars familjepensionsfond har nämligen bibehållits såsom en kapitaltillgång, vars avkastning skall användas för bestridande av familjepensionsutgifter vid statens järnvägar, medan allmänna familjepensionsfonden omvandlats till en kapitalfond, vars avkastning icke går till speciellt ändamål utan tillföres budgeten. De finanstekniska överväganden, som

lågo till grund för familjepensionsfondernas bibehållande vid affärsverken och som direkt togo sikte på önskvärdheten av att affärsverkens bokslut icke skulle röna inverkan av löpande pensionsavdrag etc., synas mig dock icke utgöra hinder för den minskning av fondens kapitalbehållning, varom nu är fråga. Denna har givetvis ingen betydelse för möjligheterna att fullgöra statens pensionsförpliktelse.

Jag vill sålunda tillstyrka att överföringen sker i den formen, att familjepensionsfonden nedskrivs med det värde, vartill fastigheten är upptagen i statens järnvägars huvudbok, efter avdrag för de avsättningar till förnyelsefond, som beräknats för fastigheten, och att denna därefter invärderas å statens allmänna fastighetsfond, byggnadsstyrelsens delfond. I samband med att fastigheten avföres ur statens järnvägars räkenskaper, bör statens järnvägars förnyelsefond minskas med belopp, motsvarande berörda avsättningar.

Då riksdagens medverkan torde erfordras för överflyttningen, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att överföring av en å statens järnvägars familjepensionsfond bokförd fastighet till statens allmänna fastighetsfond må verkställas i enlighet med vad jag i det föregående förordat.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lennart Hammarskiöld.